

คำอธิบายเรื่องเงินสมทบสำหรับผู้ประกอบกิจการ

เงินสมทบกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545

เงินสมทบกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน

ประกาศกระทรวงแรงงานที่ออกตามความในมาตรา 29 และมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือธุรกิจอย่างอื่นซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไปทุกท้องที่ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นรายปีในอัตราร้อยละ 1 ของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ ตามสัดส่วนที่ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามที่กำหนดไว้ในหมวด 1 ในสัดส่วนร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด และกำหนดค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบเป็นเดือนละ 3,990 บาท

กิจการที่ได้รับการยกเว้น

1. กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐและองค์การของรัฐ
2. นายจ้างซึ่งประกอบกิจการเพาะปลูก ประมง ป่าไม้ เลี้ยงสัตว์ และนาเกลือ ซึ่งมีได้ใช้ลูกจ้างตลอดปี และไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย
3. นายจ้างซึ่งประกอบธุรกิจโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ยกเว้นเฉพาะครูและครูใหญ่

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นายจ้างและสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับบุคคลที่จะรับเข้าทำงานและลูกจ้างของตนเองเพิ่มมากขึ้น

เงินสมทบ

คือ เงินที่ผู้ประกอบกิจการจ่ายสมทบเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน ในกรณีไม่จัดฝึกอบรมฝีมือแรงงานหรือจัดฝึกอบรมฝีมือแรงงานแต่ไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด

สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องฝึกอบรมฝีมือแรงงานประจำปี

คือ สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการซึ่งอยู่ในข่ายบังคับตามที่กฎหมายกำหนดจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานในสัดส่วนร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด

เช่น มีลูกจ้าง 200 คน สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมของปีนั้น เท่ากับ 100 คน

ผู้รับการฝึก

คือ ผู้ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมฝีมือแรงงานจากผู้ดำเนินการฝึกตามหมวด 1 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน และการฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ ทั้งในกรณีดำเนินการฝึกเองหรือส่งไปฝึกอบรมภายนอก

ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบ

คือ ผู้ประกอบกิจการซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป ซึ่งอยู่ในข่ายบังคับตามที่กฎหมายกำหนด ที่ไม่จัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานในสัดส่วนร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด หรือจัดแล้วไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด ต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นรายปี ในอัตราร้อยละ 1 ของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงแรงงานคือเดือนละ 3,990 บาท โดยคิดจากจำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้จัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามสัดส่วนที่กำหนด

ผู้ประกอบกิจการใดมีหน้าที่จ่ายเงินสมทบอยู่แล้วให้จ่ายเงินสมทบต่อไป แม้ภายหลังจะมีลูกจ้างไม่ถึง 100 คนก็ตาม

การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ

1. กำหนดเวลาภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มียูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป
2. สถานที่ ณ หน่วยงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ที่ผู้ประกอบกิจการจดทะเบียนตามหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์
กรุงเทพฯ ให้ยื่น ณ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
จังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคหรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
ในกรณีผู้ประกอบการมีหน่วยงานสาขา หรือมีลูกจ้างทำงานในท้องที่อื่นด้วย ให้ขึ้นทะเบียนรวมกันที่สำนักงานใหญ่ และให้นำรวมลูกจ้างของทุกสาขาไปด้วย หากประสงค์จะขึ้นทะเบียนที่สาขาแทน ให้ดำเนินการได้เฉพาะกรณีที่สำนักงานใหญ่ไม่มีลูกจ้างและสำนักงานสาขามีที่ตั้งที่แน่นอนเท่านั้น (มีการจดทะเบียนสาขาไว้ในหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ หรือมีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน)

การฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพื่อประเมินเงินสมทบ

หมายถึง การที่ผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามหมวด 1 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545

ประเภทของการฝึก

1. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน หมายถึง การที่ผู้ประกอบกิจการฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้แก่บุคคลทั่วไปก่อนเข้าทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้ตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยระยะเวลาการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามสาขาอาชีพ ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

2. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน หมายถึง การที่ผู้ประกอบการกิจการซึ่งเป็นนายจ้างจัดให้ลูกจ้างได้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพิ่มเติมในสาขาอาชีพที่ลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่ตามปกติ เพื่อให้ลูกจ้างได้รับความรู้ ความสามารถ และทักษะในสาขาอาชีพนั้นสูงขึ้น โดยระยะเวลาการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และจำนวนผู้รับการฝึกต้องไม่เกินกลุ่มละ 50 คน

3. การฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ หมายถึง การที่ผู้ประกอบการกิจการซึ่งเป็นนายจ้างจัดให้ลูกจ้างได้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพิ่มเติมในสาขาอาชีพอื่นที่ลูกจ้างมิได้ปฏิบัติงานอยู่ตามปกติ เพื่อให้ลูกจ้างได้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานในสาขาอาชีพอื่นนั้นได้ด้วย โดยระยะเวลาการฝึกอบรมต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และจำนวนผู้รับการฝึกต้องไม่เกินกลุ่มละ 50 คน

ลักษณะการฝึกอบรม

1. ดำเนินการฝึกเอง ผู้ประกอบการกิจการอาจจัดการฝึกเองโดยใช้วิทยากรภายในหรือวิทยากรจากภายนอกก็ได้ และให้รวมถึงการที่ผู้ประกอบการกิจการดำเนินการจ้างสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานมาฝึกอบรมให้ก็ได้

2. ส่งไปรับการฝึกภายนอก ผู้ประกอบการกิจการอาจส่งผู้รับการฝึกเตรียมเข้าทำงานหรือลูกจ้างของตนเองไปรับการฝึกกับสถานศึกษา หรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานของทางราชการ หรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานอื่นที่นายทะเบียนเห็นชอบก็ได้ (มูลนิธิ สมาคม นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย)

สถานที่ฝึก

กรณีผู้ประกอบการกิจการดำเนินการฝึกเอง สามารถจัดฝึกอบรมได้ ณ สถานที่ดังนี้

1. ฝึกในสถานประกอบการหรือหน่วยผลิต
2. ฝึกในสถานที่อื่น เช่น เช่าสถานที่ภายนอกเพื่อใช้ฝึกอบรมซึ่งอาจเป็นของทางราชการหรือเอกชน

3. ฝึกในศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงานจะต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน

เงื่อนไขการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

1. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

1.1 กรณีดำเนินการฝึกเอง ต้องจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกเสนอนายทะเบียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนดำเนินการฝึก

1.2 กรณีส่งไปรับการฝึกภายนอก ต้องส่งหลักสูตรและรายการค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานเสนอนายทะเบียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว

2. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงานและการฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ

2.1 กรณีดำเนินการฝึกเอง ต้องยื่นคำขอรับความเห็นชอบหลักสูตร รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง และรายการค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการฝึกอบรมเสนอนายทะเบียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว

2.2 กรณีส่งไปรับการฝึกภายนอก ต้องส่งหลักสูตรและรายการค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรมฝีมือแรงงานเสนอต่อนายทะเบียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

หลักเกณฑ์การนับจำนวนผู้รับการฝึกเพื่อประเมินเงินสมทบ

1. ห้ามนับซ้ำคน ในปีเดียวกันถ้าผู้รับการฝึกได้รับการฝึกอบรมฝีมือแรงงานมากกว่า 1 หลักสูตร ให้ นับ 1 คน 1 หลักสูตร เท่านั้น
2. ให้นับจำนวนผู้รับการฝึกซึ่งเป็นลูกจ้างที่ได้ลาออกไปแล้วในระหว่างปีด้วย
3. ให้นับรวมจำนวนผู้รับการฝึกของทุกสาขาที่ผู้ประกอบการได้ขึ้นทะเบียนรวมกันที่สำนักงานใหญ่ด้วย

การประเมินเงินสมทบกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้ประกอบการที่ดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ให้ผู้ประกอบการนำจำนวนผู้รับการฝึกของปีนั้น ซึ่งประกอบด้วย การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน หรือการฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ มาประเมินเงินสมทบกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยยื่นแบบประเมินเงินสมทบ ณ สถานที่ที่ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ดังนี้

1. เปรียบเทียบจำนวนผู้รับการฝึก กับ สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องฝึกอบรมฝีมือแรงงานประจำปี

1.1 ถ้าจำนวนผู้รับการฝึก มากกว่าหรือเท่ากับ สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องฝึกอบรมฝีมือแรงงานประจำปี แสดงว่าจัดฝึกอบรมครบตามสัดส่วนที่กำหนด ไม่ต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน

1.2 ถ้าจำนวนผู้รับการฝึก น้อยกว่า สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องฝึกอบรมฝีมือแรงงานประจำปี แสดงว่าจัดฝึกอบรมไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด ต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนตามจำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามสัดส่วนที่กำหนด

วิธีคำนวณเงินสมทบ

$[(\text{ค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ} \times 12 \text{ เดือน}) \times \text{อัตราเงินสมทบ } 1\%] \times \text{จำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามสัดส่วนที่กำหนด}$

$[(3,990 \times 12) \times 1\%] \times \text{จำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมตามสัดส่วนที่กำหนด}$

ตัวอย่าง

1. ปี 2548 ผู้ประกอบกิจการแจ้งจำนวนลูกจ้าง ณ วันที่ 1 มกราคม 2548 จำนวน 400 คน
2. ผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้มีการฝึกอบรมตามสัดส่วน จำนวน 200 คน (ร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด)
3. ปี 2548 จัดให้มีการฝึกอบรม จำนวน 168 คน
4. เปรียบเทียบจำนวนผู้รับการฝึก กับ สัดส่วนจำนวนลูกจ้างที่ต้องฝึกอบรม ($168 - 200 = -32$)
5. ผู้ประกอบกิจการจัดฝึกอบรมไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด ดังนั้น ต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนในส่วนที่จัดฝึกไม่ครบ จำนวน 32 คน
6. คำนวณเงินสมทบ

$$[(3,990 \times 12) \times 1\%] \times 32 = 15,321.60 \text{ บาท}$$

ผู้ประกอบกิจการต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน จำนวน 15,321.60 บาท

วิธีชำระเงินสมทบ

1. เงินสด หรือเช็ค หรือตัวแลกเงิน หรือธนาคา
2. ชำระผ่านธนาคาร

หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการ

1. ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบกิจการ พร้อมแจ้งจำนวนลูกจ้างภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มิลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป
2. ดำเนินการจัดฝึกอบรมตามหมวด 1 ได้แก่การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน หรือการฝึกเปลี่ยนสาขาอาชีพ ในสัดส่วนร้อยละ 50 ของลูกจ้างทั้งหมด
3. ยื่นแบบประเมินเงินสมทบ พร้อมรายงานการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน เพื่อประเมินเงินสมทบของทุนพัฒนาฝีมือแรงงานประจำปี โดยกำหนดให้ยื่น ภายในเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ของปีถัดไปทุกปี
4. ชำระเงินสมทบและเงินเพิ่ม ในกรณีดังนี้
 - 4.1 ชำระเงินสมทบ ในกรณีจัดให้มีการฝึกอบรมไม่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด ในอัตรา ร้อยละ 1 ของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ โดยคิดจากจำนวนลูกจ้างที่ไม่ได้จัดให้มีการฝึกอบรมตามสัดส่วนที่กำหนด
 - 4.2 ชำระเงินเพิ่ม ในกรณีจ่ายเงินสมทบไม่ตรงเวลาที่กำหนดหรือจ่ายไม่ครบ ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน
5. แจ้งการเปลี่ยนแปลงในกรณีต่างๆ เช่น ย้ายหรือเปลี่ยนชื่อสถานประกอบการ เปลี่ยนชื่อผู้ประกอบกิจการ หยุดกิจการ เลิกกิจการ ฯลฯ

สิทธิและประโยชน์ของผู้ดำเนินการฝึก

เมื่อผู้ดำเนินการฝึกได้ดำเนินการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดแล้ว ผู้ดำเนินการฝึกจะได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังนี้

กรณีเป็นผู้ดำเนินการฝึกทั่วไป

- (1) มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษสำหรับค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน
- (2) มีสิทธินำคนต่างด้าว ซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเพื่อเป็นครูฝึกเข้ามาในราชอาณาจักร
- (3) ได้รับคำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในด้านต่าง ๆ
- (4) มีสิทธิได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (5) ได้รับยกเว้นจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

(เฉพาะกรณีฝึกเตรียมเข้าทำงาน)

- (6) สิทธิและประโยชน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณีเป็นผู้ดำเนินการฝึกที่มีศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

- (1) มีสิทธิและประโยชน์เช่นเดียวกับกรณีเป็นผู้ดำเนินการฝึกทั่วไป ตามข้อ (1) –(6)
- (2) มีสิทธิได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน
- (3) มีสิทธิได้รับการหักค่าไฟฟ้าและค่าประปาเป็นจำนวน 2 เท่า ของค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้
- (4) มีสิทธิและประโยชน์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
